

Юридик шахслардан олинадиган фойда солиғи

Фойда солиғини тўловчилари бўлиб, резидентлар ҳамда фаолиятни доимий муассаса орқали амалга ошираётган ёки ҳосил бўлиш манбаи республикамиз ҳудудида жойлашган даромадларни оладиган норезидентлар ҳисобланадилар.

Солиқ солинадиган база жами даромад билан чегириб ташланадиган харажатлар ўртасидаги фарқ сифатида, имтиёзлар ҳамда солиқ солинадиган фойданинг камайтирилиши суммалари инобатга олинган ҳолда ҳисоблаб чиқарилган солиқ солинадиган фойдадан келиб чиқиб белгиланади.

Солиқ ставкаси 2011 йил учун 9%, банклар учун 15% белгиланган.

Фойда солиғининг ҳисоб-китоби, давлат солиқ хизмати органларига ортиб борувчи яқун билан йилнинг ҳар чорагида ҳисобот чорагидан кейинги ойнинг 25-кунидан кечиктирмай, йил яқунлари бўйича эса, йиллик молиявий ҳисобот тақдим этиладиган муддатда тақдим этилади.

Юридик шахслардан олинадиган фойда солиғи бўйича жорий тўловлар ҳар ойнинг 15-кунига қадар ушбу модданинг иккинчи қисмига мувофиқ ҳисоблаб чиқарилган йил чораги бўйича юридик шахслардан олинадиган фойда солиғи суммасининг учдан бир қисми миқдорида тўланади.

Мисол: корxonанинг товарларни (ишларни, хизматларни) реализация қилишдан бир ойда олинадиган даромади 15 200,0 минг сўм ташкил этмоқда.

$15\,200,0 \times 9\% = 1\,368,0$ минг сўм юридик шахслардан олинадиган даромад солиғи ҳисобланади.

Жами даромадга қуйидагилар қиради:

товарларни (ишларни, хизматларни) реализация қилишдан олинадиган даромадлар;

бошқа даромадлар.

Солиқ тўловчининг қиймати чет эл валютасида ифодаланган даромадлари миллий валютада олинган даромадлар билан жамланган ҳолда, бухгалтерия ҳисоби тўғрисидаги қонун ҳужжатларида назарда тутилган тартибда ҳисобга олинади.

Қуйидагилар солиқ тўловчининг даромади сифатида қаралмайди:

1) устав фондига (устав капиталига) олинган хиссалар, шу жумладан акцияларни (улушларни) жойлаштириш баҳосининг уларнинг номинал қийматидан (дастлабки миқдоридан) ортиқ суммаси, биргаликдаги фаолиятни амалга ошириш учун оддий ширкат шартномаси бўйича бирлаштириладиган маблағлар;

2) муассислар (иштирокчилар) таркибидан чиқиляётганда (чиқариляётганда) ёки муассис (иштирокчи) улушининг миқдори камайтирилганда, шунингдек тугатиляётган юридик шахснинг мол-мулки унинг муассислари (иштирокчилари) ўртасида тақсимланаётганда устав фондига (устав капиталига) хисса доирасида олинган маблағлар (мол-мулк ёки мулкый ҳуқуқлар);

3) оддий ширкат шартномаси шеригининг (иштирокчисининг) шартнома шериклари (иштирокчилари) умумий мулкидаги улуши қайтариб берилган ёки бундай мол-мулк бўлинган тақдирда, хиссаси миқдорида олинган маблағлар (мол-мулк ёки мулкый ҳуқуқлар);

4) реализация қилинаётган товарлар (ишлар, хизматлар) учун бошқа шахслардан дастлабки ҳақ (бўнак) тарзида олинган маблағлар (мол-мулк ёки мулкый ҳуқуқлар);

5) қонун ҳужжатларига мувофиқ мажбуриятларни таъминлаш тариқасида гаров ёки закат тарзида олинган маблағлар (мол-мулк ёки мулкый ҳуқуқлар) уларга бўлган мулк ҳуқуқи бошқа шахсга ўтадиган пайтга қадар;

6) бюджетдан берилган субсидиялар;

7) агар маблағларни (мол-мулк ёки мулкый ҳуқуқларни) бошқа шахсга ўтказиш, ишларни бажариш, хизматлар кўрсатиш Ўзбекистон Республикаси Президентининг ёки Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг қарори асосида юз бераётган бўлса, текин олинган маблағлар (мол-мулк ёки мулкый ҳуқуқлар), ишлар ва хизматлар;

8) олинган грантлар ва инсонпарварлик ёрдами;

9) юридик шахснинг - акциядорнинг қўшимча акциялар қиймати ёки устав фондигани (устав капиталигани) кўпайтириш учун ўтган йиллардаги тақсимланмаган фойдани йўналтиришда акциялар номинал қийматининг кўпайиши тарзида олинган даромадлари;

10) нотижорат ташкилотлар томонидан устав фаолиятининг таъминоти ва уни амалга ошириш учун олинган, белгиланган мақсадга кўра ва (ёки) текин келиб тушган маблағлар;

11) суғурта шартномалари бўйича суғурта товони (суғурта суммаси) тариқасида олинган маблағлар;

12) воситачига ёки бошқа ишончли вакилга воситачилик, топшириқ шартномаси ёки воситачилик хизматларини кўрсатиш юзасидан бошқа шартнома бўйича мажбуриятларни бажариш муносабати билан, шунингдек комитент ёхуд бошқа топшириқ берувчи учун воситачи ёки бошқа ишончли вакил томонидан қилинган харажатларни қоплаш ҳисобига келиб тушган мол-мулк (ҳақ тўлови бундан мустасно);

13) ижарага берувчи (лизинг берувчи) ижара (лизинг) тўловининг қисми тариқасида олган молиявий ижара (лизинг) объекти қийматининг қопламаси;

14) телекоммуникациялар тармоқларида тезкор-кидирув тадбирлари тизимининг текин олинган техник воситалари, шунингдек мазкур воситалардан фойдаланишга ҳамда уларга хизмат кўрсатишга доир хизматлардан олинган даромадлар;

15) ихтиёрий тугатилаётган тадбиркорлик субъекти муассисларидан (иштирокчиларидан) унинг мажбуриятларини бажариш учун олинган маблағлар. Ихтиёрий тугатиш қонун ҳужжатларида белгиланган муддатларда тугалланмаган ёки тугатиш тартиб-таомили тўхтатилган ва фаолият қайта бошланган тақдирда, ушбу маблағлар жами даромад таркибига киритилади ҳамда солиққа тортилади;

16) инвестор ва давлат мулкани бошқариш бўйича ваколатли давлат органи ўртасида тузилган шартномага биноан инвестиция мажбуриятлари сифатида киритилаётган мол-мулк.

Ўзбекистон Республикасидаги тўлов манбаида солиқ солинадиган дивидендлар ва фоизлар жами даромаддан чегириб ташланади.